

**Öğretmen Adaylarının Sınıf Yönetimi Dersi Tutumlarının Belirlenmesine
Yönelik Bir Ölçeğin Geliştirilmesi***
**Developing a Questionnaire to Determine Preservice Teachers' Attitudes
Towards Classroom Management**

Murat BAŞAR¹

M. Cihangir DOĞAN²

Durdağı AKAN³

Nurcan ŞENER⁴

Extended Summary

Purpose

The objective of this study is to develop a reliable measurement tool to assess the attitude of teacher candidates towards the "Classroom Management" course. A measure for this purpose is not available in Turkey to the authors knowledge, therefore there is a need to develop such a scale.

Method

The data required to improve the data collection tool was collected by descriptive research method. In the process of "Classroom Management Course Attitude Measure" development the following tasks have been accomplished in chronological order; literature review, item pooling, expert opinion, preliminary trial study, construction validity and reliability studies.

Target population of the study consists of university students studying in the Faculties of Education in Turkey. The sample size is determined using appropriate sampling using the non-random sampling method. The sample of the study consisted of 813 students studying in the departments of primary school teaching, Turkish language teaching, Primary math teaching, Social studies teaching, science teaching and the department of guidance and counseling in the 2015-2016 academic year, in the Uşak Faculty of

¹ Doç. Dr., Uşak Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, murat.basar@usak.edu.t

² Prof. Dr., Marmara Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, mcdogan@marmara.edu.tr

³ Yrd. Doç.Dr., Atatürk Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, durdagiakan@atauni.edu.tr

⁴ Öğr. Gör. Dr., Marmara Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, nsener@marmara.edu.tr

Bu makale iThenticate programı ile taranmıştır.

Makale Gönderim Tarihi: 22/06/2017- Kabul Tarihi: 21/07/2017

Education, Atatürk Faculty of Education and Kazım Karabekir Faculty of Education.

To determine the items which can be used for the measure and obtain a pool of questions; students and faculty members (2 Assoc. Professors and 3 Asst. Professors) specialized in classroom management have been consulted with respect to the factors which affect students attitude towards the Classroom Management course in view of the literature on the subject. The items are sorted in five-point Likerts. Rating was created as answer choices "Disagreed", "Partially Agree," "Agree Moderately" "I Agree" and "Totally Agree". Selection method of items is described in detail in the results section of the study.

To insure the validity of the measure, item analysis and factor analysis have been carried out. Item analysis based on the upper and lower group average item points was performed to assess the discerning power of items in the measure. For this purpose difference between the highest and lowest average scores of each item in the scale the t value is calculated. In addition to the test scores, an Item-Total Correlation based on Item Analysis was conducted in order to clarify the relationship between the total score of the test and the score of each item.

In accordance with expert opinion and item analysis it was decided that none of the items for the measure needs to be removed from the test. Subsequently, items exploratory factor analysis was performed.

Results

The results of analyzes; KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) value is .960 and Bartlett test of Sphericity value is χ^2 3519.155 ($p < .01$) has created scale three-factors and consisting of 21 items. The total variance of the measure is 61.814% and the items in sub-factors was found to match with the items of the theoretical framework.

The first sub-dimension which is obtained by Exploratory Factor Analysis is Emotional Intimacy. Emotional Intimacy sub-dimension consists of eight items with factor weights ranging from .78 to .56 and it describes the 50.145% of the total variance. The second sub-dimension called Emotional Awareness includes six items with factor loadings ranging from .83 to .57 and describes 6.125% of the variance. The third sub-dimension called influence consists of six items with factor weights ranging between .76 and .58 and explains 5,544% of the variance.

Discussion

In this study, a measure was developed to assess attitudes of candidate teachers towards "Classroom Management" based on the opinions of candidate teachers, literature review, with structural and content validity ascertained in view expert opinions and item analysis, factor analysis and reliability studies. The scale consists of three subscales; emotional closeness, emotional awareness and influence which provide a total of 21 items. The total variance of the scale is 61,814% and it is found that the items in sub-factors match the theoretical framework. Cronbach's alpha internal consistency coefficient for the whole measure was calculated to be .948. The measure consists of 21 items with five Likert-type choices; "strongly disagree", "Partially agree", "moderately agree", "agree" and "completely agree". The development of this scale will shed light for "classroom management" studies in the future.

Öz

Bu çalışma, öğretmen adaylarının "Sınıf Yönetimi" dersine yönelik tutumlarını belirlemek için geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirmek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini 2015-2016 öğretim yılında Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi ve Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, sınıf öğretmenliği, Türkçe öğretmenliği, fen bilgisi öğretmenliği, sosyal bilgiler öğretmenliği, ilköğretim matematik öğretmenliği, rehberlik ve psikolojik danışma bölümlerinde öğrenim gören 813 öğrenci oluşturmuştur. Sınıf Yönetimi Dersi Tutum Ölçeğinin geliştirilmesi aşamalı olarak; alanyazın tarama, kompozisyon biçiminde yazılı olarak öğrenci görüşünün alınması, ölçekle ilgili madde havuzu oluşturma, uzman görüşlerine başvurma, pilot çalışma yapma, yapı geçerliliği ve güvenilirliğinin tespiti çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Açıklayıcı faktör analizinden elde edilen veriler doğrultusunda Sınıf Yönetimi Dersi Tutum Ölçeğini meydana getiren 21 maddenin üç boyutu oluşturduğu tespit edilmiştir. Sınıf Yönetimi Dersi Tutum Ölçeğinden elde edilen üç boyut toplam varyansın % 61,8'ini açıklamaktadır. Ölçek "duyuşsal yakınlık", "duyuşsal farkındalık" ve "etki sağlama" olarak adlandırılan üç faktörden oluşmaktadır. "Sınıf Yönetimi Dersi Tutum Ölçeğinin" öğretmen adaylarının sınıf yönetimi dersine yönelik sahip oldukları tutumları ölçmede geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Sınıf Yönetimi; Öğretmen Adayı; Ders Yönelik Tutum; Sınıf Yönetimi Dersi*

Abstract

The aim of the study is to develop a reliable and valid data collection tool in order to determine teacher candidates' attitudes towards "Classroom Management Course". The sample of the study consists of 813 teacher candidates whose prospective teaching fields are classroom teachers, Turkish Teachers, Science Teachers, elementary mathematics teachers and psychological concealing and guidance. The participants enrolled in three different universities; namely, Usak University Faculty of Education, Marmara University Ataturk Education Faculty, and Ataturk University Kazım Karabekir Education Faculty. Data were collected in 2015-2016 educational year. During the process of development "Attitudes towards Classroom Management Scale", literature review, taking students' views by using surveys, constructing item pools, taking expert opinions, implementing pilot study, and evaluation of the validity and reliability results was realized in sequence. The results of Exploratory Factor Analysis showed that 21 items loading 3 factors. These 3 factors explain 61,8% of the total variance. The factors were named as "affective proximity", "Affective awareness", and "Providing effect". The findings showed statistically acceptable results. It is hoped that the Classroom Management Attitude Scale would be administered in the future studies to determine teacher candidates' attitudes.

Key Words: *Classroom Management; Teacher Candidates; Towards Course; Classroom Management Course*

Giriş

Sınıf, öğrencilerin hayata hazırlandığı, öğrenme öğretme sürecinin yürütüldüğü gerçek bir yaşam alanıdır. Okulun amaçları daha çok bu alan üzerinde gerçekleştirilmeye çalışılır. Okul uygulamalarından beklenen sonucun elde edilmesi, sınıfın etkin yönetilmesine bağlıdır. Öğretmenlerin sınıf yönetim anlayışları, bu sürecin verimli ve etkili olmasında belirleyici bir role sahip olmaktadır.

Öğrencilerin bireysel farklılıklarına uygun olarak hazırlanan etkinlik ve eğitim öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirildiği her sınıf aslında kendine özgü nitelikler barındıran özel ortamlardır. Sınıfta yapılan etkinliklerin organizasyonu sınıf yönetimi kapsamında düşünmek gerekir. Sınıf yönetimi, öğretmenin öğrencilerinde istenmeyen öğrenci davranışlarını

düzeltilme, sınıf içinde olumlu bir hava oluşturarak iletişim sürecini yönetebilme kısacası etkili, nitelikli, yaşayan, dinamikleri olan bir ortam oluşturmak olarak açıklanabilir. Bu ortamda amaç, herkesin sınıfın bir parçası olmaktan mutlu olduğu bir süreç haline getirmektir.

Sınıfın karmaşıklığını ve çeşitliliğini uyumlu hale getirmeye çalışan, öğrenme çevresini daha etkili bir şekilde oluşturmayı amaçlayan sınıf yönetimi, sınıftaki öğrenme öğretme sürecinin tümünü kapsar. Bu nedenle sınıf yönetimi son derece ustalık gerektiren bir alandır. Her biri farklı ortamlardan gelen ve her biri farklı yetenek ve özelliklerle dolu olan öğrenci grubuna yönelik eğitim öğretim sürecinin bu farklılıklara göre organize edilmesi gerekir. Bu organizasyonu yaparken öğretmenin hem mesleki yeterliliğinin üst düzeyde olması aynı zamanda çok yoğun çabası göstermesi gerektirmektedir. Öğrencinin sadece bilişsel ihtiyaçları yerine tüm gelişimsel özellikleri doğrultusunda öğretmen duruma göre bir eğitim lideri, yeri geldiğinde empati kurabilen bir arkadaş olabilmelidir (Terzi, 2002). Dolayısıyla sınıf kurallarını etkileyen faktörlerin başında gelen öğretmen tutum ve davranışları sınıf yönetiminin nitelikli ve başarılı olabilmesinde son derece büyük önem taşımaktadır. Hangi dersin öğrenme öğretme süreci olursa olsun mutlaka sınıf yönetimi ile disiplinler arası ilişki kurulması gerekmektedir. Sınıf yönetimi öğrenme öğretme sürecinin organizasyonunu içermektedir. Çok iyi alan bilginiz olsa bile sınıf yönetimi organizasyonunuz yetersiz kaldığında sürecin yetersiz kalacağı söylenebilir. Çünkü sınıf yönetimi öğrencilerin istenmeyen davranışlarıyla başatma çabasından ibaret değildir.

Eğitim uygulamalarından beklenen sonucun elde edilmesi, eğitim girişimlerinin etkin yönetilmesine bağlıdır. Harmer'e (1983) göre öğretmenlerin etkililiği ve öğrenme aktivitesi sınıf yönetimi ile doğrudan alakalıdır. Sınıf yönetiminin başarılı şekilde uygulanabilmesi için temel unsurlarının ifade edilmesi gerekmektedir ki bu unsurlar birbirleriyle de ilişki halindedir. Bu unsurların ilki, öğrencilerin oturma düzeninden sınıfın ışık alma durumuna kadar pek çok düzenlemeyi içeren sınıfın fiziksel düzenlemesidir. İkinci unsur, kuralların belirlenmesinde sınıfı oluşturan tüm öğrencilerin öğretmen rehberliğinde etkin olarak katıldığı sınıf kurallarının düzenlenmesidir. Öğrencilerin özgüvenlerini geliştirebilmek amacı ile düzenlenen etkinlikler ile öğrencinin benlik kavramının güçlendirilmesi hususu üçüncü unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Dördüncü unsur, belirlenen hedef davranışlara ulaşmada izlenecek olan yöntem ve teknikler, eğitim öğretim programının öğretmen tarafından iyi belirlenmesi ve etkili zaman yönetimini başarılı şekilde uygulamasını

gerektiren öğretme öğrenme zamanını düzenleme unsurudur. Sınıf yönetiminin başarılı olabilmesi için uygulanması gereken etkinlik unsurlarından biri de sınıf içinde sağlıklı bir öğrenme ortamı oluşturarak aslında demokratik bir sınıf iklimi oluşturmasıdır (Erdem vd. 2012). Planlanan öğrenme yaşantıları ile oluşturulması hedeflenen davranış değişikliklerinin kalıcı olabilmesi için oluşturulan bu önemli süreç, öğretmenlerde sınıf yönetimi becerilerinin bulunmasını gerekli kılmaktadır (Başar, 2001). Öğrenme öğretme ortamının organizasyonunu gerçekleştirme becerisini kazanıma dönüştürmesi beklenilmektedir. Erdem'e göre (2011) sınıf yönetimi yapıcı sınıf disiplin öğrenciye kazandırılması hedeflenen kazanımların ve hedeflerin en üst düzeyde gerçekleştirilmede en etkili araçlardan birisidir. Sınıf yönetimindeki hedeflerden birisi de kazanımlara ulaşmadır. Kazanımlara ulaşılabilmesi için sınıf yönetimine ve derse karşı olumlu tutum geliştirilmesi için öğretmenin veya öğretim elamanlarının tutumlarının da etkili olduğu söylenebilir. Güneş'e göre yapılandırmacı yaklaşım modelinin uygulanmasıyla birlikte sınıf yönetimi etkinlikleri içeren öğretmenin rehberliğinin ön plana çıktığı bir duruma gelmiştir. Akan vd. (2016) yönetici görüşlerine göre öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerini inceledikleri çalışmada öğretmenlerin meslek öncesi dönemde sınıf yönetimi dersi konusunda donanım eksikliğiyle yetiştiği için sınıf yönetiminde mesleğe başlangıç sürecinde sorun yaşadıklarını tespit etmiştir.

Alan yazın incelendiğinde Türkiye'de öğretmen adaylarının sınıf yönetimi tutumlarını ölçmeye yönelik ölçek geliştirme çalışmasına rastlanılamamıştır. Bu konuda çalışma yapan araştırmacılar daha çok Martin, Yin ve Baldwin (1988) tarafından geliştirilen "Sınıf Yönetimine Yönelik Tutum ve İnanç Envanteri" ni kullanmışlardır (Arsal, 2014; Ekici, 2008; Savran Gencer ve Çakıroğlu 2007). Tanhan ve Şentürk (2011) çalışmalarında sınıf içi istenmeyen öğrenci davranışlarına yönelik tutum ölçeği geliştirmişlerdir. McMillan'a göre (2015) öğrencilerin nasıl bir gelişim gösterdiklerini bilmek ve resmin bütünü yeniden değerlendirmek gerekmektedir. Resmin bütünü değerlendirmek için öğretmen adaylarının sınıf yönetimi dersine tutumlarını ölçmeye yönelik bir ölçeğe ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çalışmanın alanda böyle bir ihtiyacı gidereceği düşünülmüştür.

Yöntem

Bu çalışmada öğretmen adaylarının Sınıf Yönetimi dersine yönelik tutumlarının ölçülebilmesi amaçlanmıştır. Bu amaçtan yola çıkılarak, araştırmacılar tarafından Sınıf Yönetimi Dersi Tutum Ölçeği geliştirilmeye

çalışılmıştır. Sınıf Yönetimi Dersi Tutum Ölçeğini geliştirmek için gerekli veriler betimsel tarama modeline göre toplanmıştır. Tarama modeli geçmişte ya da günümüzde devam eden bir durumu değiştirmeden var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlamaktadır. (Karasar, 2011). Sınıf Yönetimi Dersi Tutum Ölçeğinin geliştirilmesi aşamasında periyodik sıra takip edilmiştir. Bunlar; alanyazın tarama, madde havuzu oluşturma, uzman görüşüne başvurma, pilot çalışma uygulama, yapısal geçerliliği ve güvenilirliği sağlama çalışmaları ölçek geliştirmenin periyodik sırası takip edilerek gerçekleştirilmiştir.

Çalışma Grubu

Çalışmanın evreni Üniversitelerin Eğitim Fakültelerinde öğrenimine devam eden öğrencilerden oluşmaktadır. Çalışma örnekleminin seçiminde uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Uygun örnekleme yöntemi tesadüfi olmayan örnekleme yöntemlerinden birisidir. Uygun örnekleme yöntemi, araştırmacılar tarafından genellikle rastgele (random) ya da sistemli biçimde örnekleme belirlemenin güç olduğu durumlarda kullanılabilir. Uygun örnekleme yönteminde kolay ulaşılabilen katılımcılar araştırmanın örnekleminde yer alır (Fraenkel, Wallen ve Hyun, 2014; Tabachnick ve Fidel, 2007). Çalışmanın örneklemini 2015-2016 öğretim yılında Erzurum Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi ve Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan. 134 sınıf, 183 Türkçe, 116 fen bilgisi, 151 sosyal bilgiler, 124 ilköğretim matematik öğretmenliği ve 105 rehberlik ve psikolojik danışma programı öğrencisi olmak üzere toplam 813 öğretmen adayından oluşmaktadır. Örneklemdaki 373 öğretmen adayı dördüncü sınıfta, 440 öğretmen adayı üçüncü sınıfta öğrenim görmektedir. Tablo 1’de örnekleme bilgileri verilmiştir.

Tablo 1. Örneklem Demografik Bilgileri

		N
Bölüm	Sınıf Öğretmenliği	134
	Türkçe Öğretmenliği	183
	Fen Bilgisi Öğretmenliği	116
	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	151
	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	124
	Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	105
Üniversite	Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fak.	248
	Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fak.	260
	Uşak Üniversitesi Eğitim Fak.	305
Şube	3. Sınıf	440
	4. Sınıf	373
Cinsiyet	Kadın	577
	Erkek	236
TOPLAM		813

Ölçek geliştirmede (Tabachnick ve Fidel, (2007) örneklemin ölçekteki maddelerin 5 katı olması gerektiğini belirtirken Tavşancıl (2010) örneklem sayısının ölçekteki maddelerin on katı olması gerektiğini belirtmiştir. Örneklem soru maddelerinin yaklaşık yirmi katını oluşturmaktadır. Child (2006) örneklem için 300 sayısının yeterli, 1000 sayısının mükemmel olduğunu vurgulamıştır. Örneklemin ölçek geliştirmek için oldukça temsil edici olduğu söylenebilir.

Ölçeğin Madde Havuzunu Oluşturma

Öğrencilerin sınıf yönetimi dersine yönelik tutumlarına ilişkin ölçek maddeleri alan yazından, alanla ilgili yapılmış (Evertson, Emmer ve Worshan, 2006; Erdoğan, 2002; Başar,2001; Jones ve Jones, 2001; Cangelosi, 2000) çalışmalar incelenerek belirlenmiştir. Madde havuzu oluşturmaya kaynaklık eden bir başka araştırma Akan vd. (2016) tarafından okul yöneticilerinin görüşlerine göre incelenmiş nitel çalışma olmuştur. Madde oluşturma aşamasında Tatar, vd. (2015) çalışmasından

da faydalanılmıştır. Ölçekte yer alabilecek maddelerin belirlenmesi ve ölçeğin madde havuzunu oluşturmak amacıyla; öğretmen adaylarının sınıf yönetimi dersine yönelik tutumlarını etkileyen faktörler için öğrenci görüşlerine başvurularak, sınıf yönetimi tutumuna ilişkin alan yazından faydalanılarak ve sınıf yönetimi alanında çalışan uzman (3 Doç. Dr., 2 Yrd., Doç. Dr.) görüşlerinden yararlanılmıştır. Ölçek maddeleri beşli likert tipindedir. Derecelendirme 1"hiç katılmıyorum", 2' "kısmen katılıyorum", 3 "orta derecede katılıyorum", 4"katılıyorum" ve 5 "tamamen katılıyorum" cevap seçenekleri biçiminde oluşturulmuştur.

Ölçeğin Kapsam ve Görünüş Geçerliği

Ölçeğin kapsam geçerliliğiyle ilgili olarak Yurdağül (2005) çalışmasında eğitim ve psikoloji alanındaki ölçek geliştirme çalışmalarında; deneysel uygulamaları gerçekleştirme imkanının olmadığı durumlarda, uzman görüşlerine dayalı nitel çalışmalar ile ölçek ve ölçekte yer alan maddelerin kalitesi kestirilebileceğini belirtmiştir. Kapsam geçerlik çözümlemesi, uzman görüşlerine dayalı nitel çalışmaları sayısal verilerle işlem yapılan nicel çalışmalara dönüştüren bir süreç olarak ele alınabileceğini belirtmiştir.

Çalışma kapsamında geliştirilmeye çalışılan Sınıf Yönetimi Dersi Tutum Ölçeğinin görünüş geçerliği, madde havuzunda oluşturulan maddeler altı farklı bölümde öğrenim gören 40 öğretmen adayına değerlendirilerek sağlanmıştır.

Uzman görüşleriyle ölçeğin kapsam geçerliği belirlenmiştir. Uzman değerlendirmesi sürecinde, eğitim fakültelerinde sınıf yönetimi derslerini uzun yıllardır yürütmekte olan beş öğretim üyesi madde havuzunda yer alan maddeleri birbirinden bağımsız olarak ayrı ayrı değerlendirerek görüşlerini bildirmişlerdir. Uzmanlardan ölçek maddeleriyle ilgili alınan görüşler değerlendirildiğinde bazı maddelerde ifade etmeye yönelik düzenlemeler yapılmıştır ancak ölçekten çıkarılacak madde olmadığına karar verilmiştir. Uzman görüşüne sunulan 21 maddenin tamamının Sınıf Yönetimi Dersi Tutum Ölçeğinde kullanılmak için uygun olduğuna karar verilmiştir.

Ölçeğin Yapı Geçerliği

Sınıf Yönetimi Dersi Tutum Ölçeğine, madde analizi ve faktör analizi yapılarak yapı geçerliği gerçekleştirilmeye çalışılmıştır. Bindak (2005) ölçek geliştirme çalışmalarında madde analizi yapılmasının amacını belirlenen bir tutumu başka tutumlardan ayırt ederek ölçebilecek maddelerin belirlenmesi, geçerli güvenilir bir ölçek oluşturulması olarak tanımlamıştır. Ölçekte yer alan maddelerin ayırt edicilik güçleri akademik ortalamalarının durumuna göre alt ve üst gruba ayrılmış,

bu grupların karşılaştırılması madde puan ortalamalarına dayalı madde analizi yapılarak ortaya konmuştur. Tatar ve diğerlerinin önerdiği gibi sınıf yönetimi tutum ölçeğinde yer alan her bir maddenin iki grupta yer alan katılımcıların değerlendirme puan ortalamaları t değeri hesaplanarak sunulmuştur (Tatar vd. 2015). Ayrıca Madde-Toplam Korelasyona Dayalı Madde Analizi, maddelerin puanları ile testin toplam puanı arasındaki ilişkiyi ortaya koyabilmek için yapılmıştır.

Uzman incelemesi, ölçek maddeleriyle ilgili önerilerinin değerlendirilmesi ve madde analizi çalışması sonucunda herhangi bir maddenin ölçekten çıkartılmasına gerek olmadığı kararlaştırılmıştır. Bu karardan sonra da ölçek maddeleri için açımlayıcı faktör analizi yapılmıştır.

Ölçeğin verilerinin uygun olması faktör analizi için gereklidir. Çalışmadan elde edilen verilerin uygunluğunu değerlendirmek için, "KMO" (Kaiser-Meyer-Olkin) ve "Bartlett Küresellik" testleri yapılmıştır. Bir başka görüşe göre faktör analizinde, örneklemden elde edilen verilerin yeterliğini tespit etmek için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) testi yapılması gerektiği belirtilmiştir (Tavşancıl 2010). AFA'da (Açımlayıcı Faktör Analizinde) açıklık ve anlamlılık sağlamak için varimax dik döndürmesi kullanılmıştır. Screeplot incelendiğinde ölçeğin üç boyutlu olmasına karar verilmiştir.

Açımlayıcı faktör analizi yapıldıktan sonra tespit edilen boyutları doğrulayıp doğrulamadığı test edilmesi için doğrulayıcı faktör analizi AMOS 16 paket programı kullanılarak yapılmıştır. Elde edilen boyutları doğrulayıp doğrulamadığına bakılmıştır.

Güvenirlilik

Hiçbir ölçek maddesinin elenmemesiyle birlikte faktör analizi yapılmıştır. Ölçeğin maddelerinin Cronbach-Alpha iç tutarlık katsayısı hesaplanarak güvenirlik çalışması yapılmıştır. Ölçeğin ne kadar güvenilir olduğuna Cronbach-Alpha iç tutarlık katsayısı hesaplanarak belirlenmiştir. Karar verme süreciyle birlikte sınıf yönetimi dersi tutum ölçeğinin alt boyutlarındaki öğrencilerin vermiş oldukları cevaplar arasındaki ilişkiye de bakılmıştır.

Bulgular ve Yorum

Bu bölümde araştırmanın verilerinden elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

Alt ve Üst Grup Madde Puan Ortalamalarına Dayalı Madde Analizi

Öğretmen adaylarının sınıf yönetimine yönelik tutumlarını belirleme ölçeğinde yer alan her bir maddenin ayırt edicilik güçleri belirlenmesi hedeflenmiştir. Bu hedef doğrultusunda sınıf yönetimi tutum ölçeğinde yer alan her bir maddenin alt ve üst grupta yer alan öğretmen adayının derecelendirme puan ortalamaları farkının t değeri tespit edilmiştir. Sekiz yüz on üç öğretmen adayına uygulanan ölçekten elde edilen puanlar en büyükten en küçüğe doğru Büyüköztürk'e göre (2004) alt ve üst gruplar olarak sıralanmıştır. Gruplar alt grup 221 üst grup 221 öğretmen adayından oluşturulmuştur. Sıralamadan elde edilen analiz sonuçları Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Alt ve Üst Grupların Aritmetik Ortalamaları, Standart Sapma ve t Değerleri

Madde No	Grup	Ort.	SD	T	p
1	Alt Grup	2.0769	.971	20.347	.000
	Üst Grup	4.0769	.898		
2	Alt Grup	2.5430	1.084	19.880	.000
	Üst Grup	4.3213	.769		
3	Alt Grup	2.5409	1.035	24.744	.000
	Üst Grup	4.5566	.627		
4	Alt Grup	2.6516	1.164	23.353	.000
	Üst Grup	4.6787	.556		
5	Alt Grup	2.5837	.978	20.992	.000
	Üst Grup	4.6244	.797		
6	Alt Grup	2.5837	.962	27.825	.000
	Üst Grup	4.6244	.512		
7	Alt Grup	2.5091	.967	26.593	.000
	Üst Grup	4.5249	.576		
8	Alt Grup	2.1584	.918	26.585	.000

	Üst Grup	4.2715	.743		
9	Alt Grup	2.2262	.983	24.188	.000
	Üst Grup	4.2308	.742		
10	Alt Grup	2.4932	1.068	19.660	.000
	Üst Grup	4.2805	.827		
11	Alt Grup	2.2237	1.027	25.021	.000
	Üst Grup	4.3665	.748		
12	Alt Grup	2.4409	1.042	25,192	.000
	Üst Grup	4.5068	.629	.	
13	Alt Grup	2.7919	1.152	20.654	.000
	Üst Grup	4.6018	.606		
14	Alt Grup	2.3196	.975	27,982	.000
	Üst Grup	4.4706	.591		
15	Alt Grup	2.3122	.898	27.744	.000
	Üst Grup	4.3575	.627		
16	Alt Grup	2.5928	1.016	20.048	.000
	Üst Grup	4.2308	.664		
17	Alt Grup	2.6154	1.140	19.111	.000
	Üst Grup	4.3891	.776		
18	Alt Grup	2.4818	1.031		.000
	Üst Grup	4.0452	.743	18.269	
19	Alt Grup	2.2909	.968		.000
	Üst Grup	4.2081	.721	23.586	
20	Alt Grup	2.2986	1.023		.000
	Üst Grup	4.1719	.767	21.778	
21	Alt Grup	2.7330	1.118		.000
	Üst Grup	4.5158	.560	21.181	

Tablo 2'de incelendiğinde bağımsız gruplar t-testi üst ve alt grupların madde ortalamaları için yapılmıştır. Bağımsız gruplar t-testi sonuçları ölçekteki bütün maddeler için ($p < .05$) düzeyinde manidarlık tespit edildiğinden sınıf yönetimi tutum ölçeğinden herhangi bir madde çıkartılmamıştır. Alt üst gruplar belirlenirken Büyüköztürk'ün (2004) belirttiği gibi alt ve üst grupların %27'si alınmıştır. Bu sayıda 221 üst, 221 alt gruba tekabül etmektedir.

Madde-Toplam Korelasyona Dayalı Madde Analizi

Büyüköztürk (2012) madde-toplam korelasyonunu, ölçekte yer alan her bir maddeden alınan puan ile ölçeğin tümünden elde edilen puan arasındaki ilişkiyi ortaya koymak olarak tanımlamıştır. Bir ölçekte madde-toplam korelasyonunun pozitif ve güçlü olması, maddenin aynı davranışları örneklendirmesini sağlarken bir yandan da testin iç tutarlılığının da yüksek olmasını sağlamaktadır. Tezbaşaran (2008) çalışmasında güvenilirlik hesaplamaları kapsamında, uygulanan ölçeğin, ölçülmek istenen tepkilerin güvenilirliğinin güvenilirlik ölçütüne ve korelasyona dayalı madde analizleriyle sağlanacağını belirtmiştir.

Tablo 3'te Sınıf Yönetimi Dersi Tutum Ölçeğinin maddeleri için madde toplam korelasyonu verileri yer almaktadır.

Tablo 3. Madde İchtutarlığı (Cronbach-Alpha)

Ölçek Madde Sırası	Madde-Toplam İlişki Katsayısı (r)
1	.617
2	.644
3	.687
4	.588
5	.464
6	.629
7	.645
8	.623
9	.632

10	.666
11	.674
12	.642
13	.485
14	.586
15	.659
16	.635
17	.450
18	.625
19	.545
20	.620
21	.570

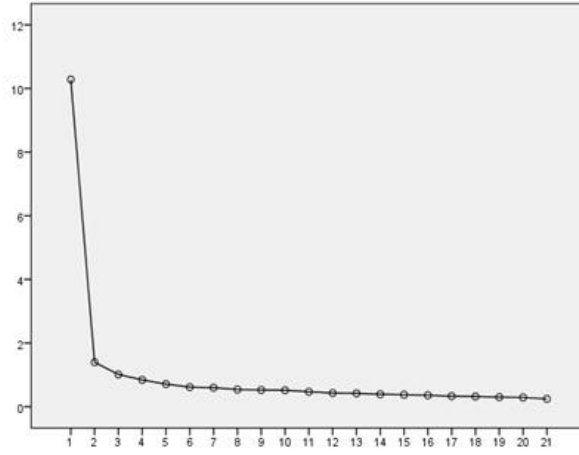
Tablo 3 incelendiğinde, üniversite öğretmen adaylarından elde edilen verilerde ölçek maddeleri ölçek puanı ile yüksek derecede ilişki göstermiş olup, .450-.687 arasında değişen değerler elde edildiği tespit edilmiştir. Can'a göre (2014) maddelerin ölçek puanı 300'ün altında olmadığı için maddeler ile ölçek puanı yüksek derecede korelasyon göstermiştir.

Faktör Analizi

Sınıf Yönetimi Dersi Tutum Ölçeğinin maddelerinin herhangi birisinin ölçekten çıkartılmasına gerek olmadığı kararlaştırıldıktan sonra 21 madde için Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) yapılmıştır. Köymen (1994) faktör analizinin aynı zamanda yapı geçerliliği olarak tanımlandığını belirtmiştir.

Çokluk, Şekercioğlu ve Büyüköztürk'e göre (2012) bir çalışmanın Kaiser-Meyer-Olkin değerinin .50'den büyük ve Bartlett Küresellik testinin anlamlı olması halinde elde edilen verilerin faktör analizi yapılabilir. Ölçekteki 21 maddenin KMO .960, Bartlett Küresellik testi χ^2 değeri ise 3519.155 ($p<.01$) olarak tespit edilmiştir. Büyüköztürk (2012) ve Tekindal (2009) Kaiser-Meyer-Olkin değerinin .90'dan fazla olmasının uyumun mükemmellik göstergesi olarak değerlendirilebileceğini belirtmiştir. Değerler incelendiğinde elde verilerin Açımlayıcı Faktör Analizi için yeterli olduğunu göstermektedir. Sınıf Yönetimi Dersi Tutum Ölçeğinin kaç faktörden oluştuğunu belirleme amacıyla için Temel Bileşenler Analizi ve bağımsızlık,

yorumlamada açıklık ve anlamlılık sağlamak amacıyla Varimax dik döndürmesi kullanılmıştır. Ölçeğin boyutlarını belirlemede temel bileşenler analizinin özdeğeri değerlendirilğinde, özdeğeri 1'den büyük boyutlar anlamlı olarak ele alınmıştır. Sınıf Yönetimi Tutum Ölçeğinde üç boyutun öz değerinin 1' den büyük olduğu görülmüştür. Çizgi grafiği (screeplot) testi, ölçeğin kaç boyutlu olduğuna karar verebilmek için incelenmiştir. Yapılan incelemeye göre grafikte üçüncü boyuttan itibaren çizgi grafiği eğiminin kaybolmaya başladığı görülmüştür. Bu durumda ölçeğin üç faktörden oluştuğunu görülmüştür.



Şekil 1. ScreePlot

Screeplot testi sonuçlarını doğrulamak için Açıklayıcı Faktör Analizi yapılmış ve boyutların varyansı açıklama oranına bakılmıştır.

20	,252	1,198	99,030
21	,204	,970	100,000

Açımlayıcı Faktör Analizinden elde edilen sonuçlara göre oluşan üç boyutun temel bileşenler analizi özdeğerleri 1'in üzerinde, paralel analiz değerlerinden büyük, diğer bileşenlerin değerleri 1'in altında ve küçüktür. Yamaç-birikinti grafiği ile Açımlayıcı Faktör Analizinden ulaşılan sonuçlar değerlendirildiğinde Sınıf Yönetimi Dersi Tutum Ölçeğinin üç boyutlu olabileceği tespit edilmiştir.

Tablo 5. Faktör Yükleri

Madde	Faktörler		
	Duyuşsal Yakınlık	Duyuşsal Farkındalık	Etki Sağlama
S3	,775		
S2	,768		
S1	,764		
S4	,700		
S13	,664		
S6	,602		
S14	,576		
S7	,564		
S10		,825	
S11		,769	
S9		,673	
S19		,588	
S17		,583	
S8		,579	
S12		,569	

S18	,763
S15	,682
S5	,636
S21	,612
S16	,597
S20	,576

21 maddeli ve 3 boyuttan oluşan öğretmen adaylarının sınıf yönetimi dersi tutumunu ölçme aracının toplam varyansın %61.814'ünü açıkladığı tespit edilmiştir. Büyüköztürk (2012) ölçek geliştirme çalışmalarında değişkenlerin varyansın 2/3'ünü açıklaması gerektiğini ancak davranış bilimleri ve eğitim bilimlerinde ölçek geliştirmede bu orana ulaşmanın zor olduğunu belirtmiştir. Büyüköztürk, tek faktörlü ölçeklerde %30 ve üzeri oranını yeterli görmüştür. Çok faktörlü ölçeklerde oranın daha yüksek olması gerektiğini belirtmiştir. Ölçek maddelerinin faktör yükünün .30'un altında olmamasına dikkat edilmiştir. Hiçbir maddenin faktör yükü .30'un altında kalmamıştır. Ölçekte faktör yükü en düşük .56 olarak tespit edilmiştir. Sınıf yönetimi Dersi Tutum Ölçeğinin üç faktörünün toplam varyansı açıklama oranının yeterli olduğu belirlenmiştir. Ölçeğin faktör yükleri Tablo 5'te verilmiştir.

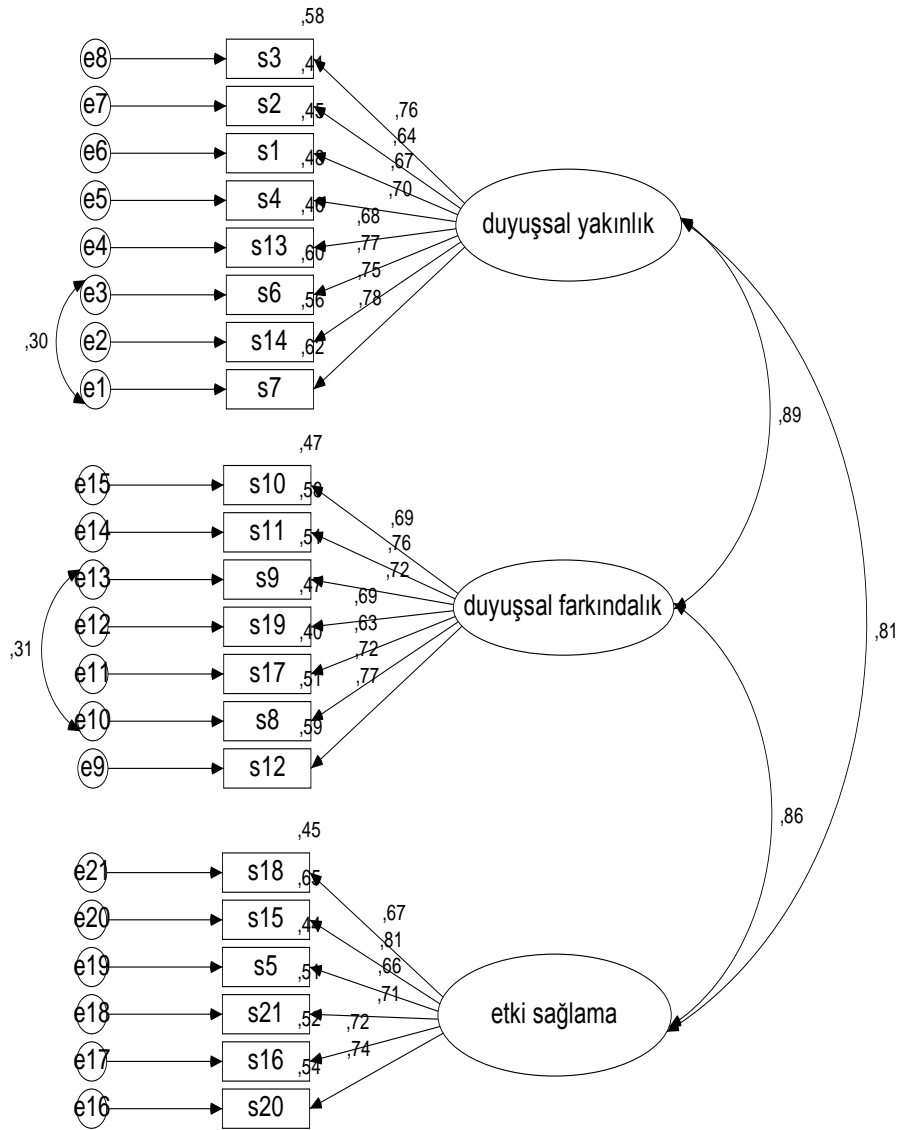
Duyuşsal yakınlık Açımlayıcı Faktör Analizi ile elde edilen alt boyutlardan birincisidir. Sekiz maddeden oluşan duyuşsal yakınlık alt boyutunun faktör yükleri .78 ile .56 arasında değişmekte ve tek boyutta Sınıf Yönetimi Dersi Tutumunun toplam varyansının %50.145'ini açıklamaktadır. Duyuşsal farkındalık olarak adlandırılan ikinci alt boyut da yedi maddeden oluşmuştur, duyuşsal farkındalık boyutlarının faktör yükleri .83 ile .57 arasında değişmektedir. Duyuşsal farkındalık sınıf yönetimi dersi tutumunun toplam varyansının % 6.125'ini açıklamaktadır. Altı maddeden oluşan etki sağlama boyutunun, faktör yükleri .76 ile .58 arasında değişmektedir. Etki sağlama olarak tanımlanan üçüncü boyut varyansın %5.544'ünü açıklamaktadır.

Doğrulayıcı Faktör Analizi

Doğrulayıcı Faktör Analizi, Açımlayıcı Faktör Analizinden elde edilen verilerden tespit edilen faktörleri doğrulamak amacıyla aynı veriler kullanılarak yapılmıştır. Sınıf Yönetimi Dersi Tutum Ölçeği için Doğrulayıcı

Faktör Analizi (DFA) AMOS 16.0 istatistik programı kullanılarak yapılmıştır. Çalışmanın örnekleminde sağlanan verilerinden oluşan üç boyutu doğrulayıp doğrulamadığı test edilmiştir. Çalışmanın örneklemini oluşturan 813 öğretmen adayından elde edilen veriler için t değerlerinin anlamlılık düzeyi ve göstergelerin hata varyansları Şekil 2’de ayrıntılı olarak gösterilmiştir.

Şekil 2. Modifikasyon Yapılmış Doğrulayıcı Faktör Analizi



Şekil 2' de gizil değişkenlerin gözlenen değişkeni açıklama durumlarına ilişkin t değerleri ve gözlenen değişkenlerin hata varyansları yer almıştır. Çokluk, Şekercioğlu ve Büyüköztürk (2012) t değerleri 1.96'nın üzerinde olursa $p < .05$ düzeyinde, 2.56'nın üzerinde olursa $p < .01$ düzeyinde anlamlı olduğunu belirtmiştir. Şekil 2' de yer alan t değerlerine bakıldığında tüm göstergelerin $p < .01$ düzeyinde anlamlılık derecesine sahip olduğu görülmüştür. Ayrıca gözlenen değişkenlerin hata varyanslarının da oldukça uygun değerler aldığı söylenebilir.

Doğrulayıcı Faktör Analizi Yapısal eşitlik modellemesinin bir türüdür. Doğrulayıcı Faktör Analizinde (DFA) uyum istatistiği testleri yapılmaktadır. Öğretmen Adaylarının Sınıf Yönetimi Dersi Tutumlarını belirlemeye yönelik bir ölçek geliştirmek için yapılan bu çalışmada, verilerin analizinden elde edilen uyum istatistiği indeksleri aşağıda gösterilmiştir. Beklenen kovaryans matrisi ile gözlenen kovaryans matrisi arasındaki farkın (χ^2 değerinin) anlamlılığı için p değerine bakılmıştır. p değerinin anlamlı olmaması istenilmektedir. Ancak bu çalışmada örneklemin büyük olması nedeniyle p değerinin anlamlı olması tolere edilmektedir (Çokluk, Şekercioğlu, ve Büyüköztürk, 2012).

Tablo 6. Uyum İstatistikleri (n=813)

Uyum İyiliği Ölçütleri	Mükemmel Uyum İyiliği	Kabul Edilebilir Uyum İyiliği	Ölçek Uyum İyiliği Değerleri
χ^2	$\chi^2/d < 3$	$3 < \chi^2/d < 5$	4,66
RMSEA	$0 < RMSEA < 0,05$	$0,05 < RMSEA < 0,08$	0,067
S-RMR	$0 \leq S-RMR \leq 0,05$	$.05 < S-RMR < .1$	0,57
CFI	$0,97 \leq CFI \leq 1$	$0,95 < CFI < 0,97$	0,93
GFI	$0,95 \leq GFI \leq 1$	$0,90 < GFI < 0,95$	0,90
AGFI	$0,90 \leq AGFI \leq 1$	$0,85 < AGFI < 0,90$	0,86

Doğrulayıcı Faktör Analizinde (DFA) uyum değeri için Kline, (2005) ve Sümer'in (2000) çalışmasından harmanlanarak Tablo 6 oluşturulmuştur. Mükemmellik veya kabul edilebilir uyum düzeyi buna göre belirlenmiştir. Kline (2005) ve Sümer (2000) χ^2 değeri serbestlik derecesine oranlanarak değerlendirmeye alınabileceğini belirtmiştir. Sözü edilen oran < 5 olması durumunda uyumun orta düzeyde, oran < 3 olması durumunda çok iyi

uyum gösterdiği söylenebilir. Tablo 6'daki uyum istatistikleri değerlendirilğinde χ^2 /df oranı orta düzeyde uyumda olduğu görülmektedir. Hooper, Caughlanve Mullen, (2008) GFI $>.95$ ve AGFI $>.95$ ve üzerinde olmasının mükemmel uyum gösterdiği ve .90'ın üzerinde olmasının iyi uyumu gösterdiğini belirtmiştir. Tablo 6'daki modelin uyum indekslerine bakıldığında CFI dışında tüm değerlerin kabul edilebilir düzeyde olduğu görülmüştür (Brown, 2006; Hu ve Bentler, 1999; Jöreskog ve Sörbom, 1993). Bu ölçütlere göre Sınıf Yönetimi Dersi Tutum Ölçeği (SYDTÖ)'nin 21 maddesinin ilgili alt boyutlarıyla modellerinin uygun olduğu kanaati oluşmuştur.

Güvenirlilik

Toplam 21 maddeden oluşan Sınıf Yönetimi Dersi Tutum Ölçeğinin tamamı için güvenirlik katsayısı .948 olarak tespit edilmiştir. Ölçeğin üç alt boyutunun güvenirliğine ait değerler duyuşsal yakınlık .896 duyuşsal farkındalık .888 ile etki sağlama .780 arasında değişmiştir. Ölçeğin genelinden ve alt boyutların güvenirlik değerlerinin, geliştirilen Sınıf Yönetimi Dersi Tutum Ölçeğinin güvenilir bir ölçek olduğu görülebilir.

Alt Boyutlar Arası Uyum Düzeyleri

Ölçeğin alt boyutları arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla pearson korelasyon yapılmıştır. Korelasyon sonuçları Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7. Alt Boyutlar Arası Uyumluluk

Boyutlar	Duyuşsal Farkındalık	Etki Sağlama	TOPLAM
Duyuşsal Yakınlık	,775**	,706**	,923**
Duyuşsal Farkındalık		,751**	,927**
Etki Sağlama			,880**

Tablo 7'de sınıf yönetimi tutum ölçeğinin alt boyutları arasındaki ilişkilerin güçlü ve anlamlı olduğu görülmektedir. Alt boyutlar arasındaki en güçlü ilişki $r= .927$ duyuşsal farkındalık ile toplam puanları arasındadır. En zayıf ilişki $r=.706$ duyuşsal farkındalık ile etki sağlama arasındadır. Bu ilişki değerlendirildiğinde ölçme aracının iç tutarlılığının yüksek olduğu söylenebilir.

Sonuç ve Tartışm

Bu bölümünde çalışmanın verilerinden elde edilen bulgulardan ulaşılan sonuçlara yer verilmiştir.

Öğretmen adaylarının sınıf yönetimi dersine yönelik tutumlarının belirlenmesine yönelik bir ölçek geliştirme amacıyla yapılan bu çalışmanın sonucunda, öğretmen adaylarının sınıf yönetimi tutumlarını tespit etmeye yönelik bir ölçek geliştirilmiştir. Çalışmada üç farklı eğitim fakültesinde öğrenim gören 813 öğretmen adayından veriler alınmıştır. Ölçek geliştirmeyle ilgili tüm aşamalar gerçekleştirilmiştir. Ölçek; duyuşsal yakınlık, duyuşsal farkındalık, etki sağlama şeklinde üç alt boyuttan ve toplam 21 maddeden oluşmuştur. Ölçek, öğretmen adaylarının sınıf yönetimi dersine yönelik tutumlarıyla ilgili toplam varyansın % 61.814'ünü açıklamıştır. Alt faktörlerde bulunan maddelerin teorik çerçevedeki maddelerle örtüştüğü görülmüştür. Rennie (1997) bir ölçeğin, toplam varyansın %55'ini ve üzerini açıklama oranına sahip olduğunda, ölçeğin uluslararası olarak kabul edilebileceğini belirtmiştir. Sınıf Yönetimi Tutum Ölçeğinin uluslararası standartlarda bir ölçek olduğu söylenebilir. Ölçeğin genel Cronbach-Alpha güvenilirlik düzeyi .948 olarak belirlenmiştir. KMO değeri .960 olarak tespit edilmiştir. Büyüköztürk'e göre (2012) KMO değerinin .90 ve üzeri olmasının uyumun mükemmel olduğunu belirtmiştir. Ölçeğin genelinin ve birbirleriyle korelasyonu $p<01$ düzeyinde anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Her bir maddenin ve madde toplam korelasyonu <001 düzeyinde anlamlıdır. 21 maddeden ibaret ölçek beşli likert türünde olup, derecelendirme 1 "Hiç katılmıyorum" 2 "Kısmen katılıyorum" 3 "Orta derecede katılıyorum" 4 "Çoğunlukla katılıyorum" ve 5 "Tamamen katılıyorum" şeklinde derecelendirilmiştir. Çalışma sonucunda geliştirilen ölçeğin, ilerde sınıf yönetimiyle ilgili yapılacak araştırmalar ve öğretmen ve öğrenci tutumlarını tespit edebilmek için ışık tutacağı, geçerli ve güvenilir, ayırt edici özelliği yüksek bir ölçek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışmada Eğitim Fakültelerinde altı farklı bölümde öğrenim gören öğretmen adaylarının Sınıf Yönetimi Dersine Yönelik Ölçek geliştirmek amacıyla yapılmıştır. Aynı uygulama formasyon öğrencilerine de yapılabilir. Ayrıca ölçek uyarlanarak öğretmenlerin sınıf yönetimine yönelik tutumları araştırılabilir. Ayrıca öğretmen adaylarının farklı değişkenlere göre sınıf yönetimi dersine yönelik tutumları incelenebilir.

Kaynakça

- Akan, D., Şener, N., Başar, M., Şen, B (2016). Öğretmenlerin sınıf yönetim becerisinin yönetici görüşlerine göre incelenmesi, *Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2 (1) 71-88
- Arsal, Z. (2014). Mikro öğretimin öğretmen adaylarının sınıf yönetimi tutum ve inançlarına etkisi, *Mersin Eğitim Fakültesi Dergisi* 10 (3) 137-150
- Başar, H. (2001). *Sınıf Yönetimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Bindak, R. (2005). Tutum ölçeklerine madde seçmede kullanılan tekniklerin karşılaştırılması, *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(10), 17--26.
- Brown, T. A. (2006). *Confirmatory Factor Analysis: For applied research*. New York: Guilford..
- Büyüköztürk, (2012). *Sosyal Bilimler İçin Veri analizi el Kitabı: İstatistik, Araştırma Deseni, SPSS Uygulamaları ve Yorum* (16. Baskı). Ankara: PegemA Akademi
- Büyüköztürk, Ş. (2004). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem-A Yayınları.
- Can, A. (2014). *SPSS ile Bilimsel Araştırma Sürecinde Nicel Veri Analizi*. Ankara: PegemA Akademi
- Cangelosi, J. S. (2000). *Classroom Management Strategies*, Newyork: John Wiley and Sons. Inc.
- Child, D. (2006). *The Essentials of Factor Analysis* 3. Edition, London: Continuum
- Çokluk, O., Şekercioğlu, G. & Büyüköztürk, S. (2012). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik: SPSS ve LISREL uygulamaları* (2. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Ekici, G. (2008). Sınıf yönetimi dersinin öğretmen adaylarının sınıf yönetimine yönelik tutum ve inanç kazanma düzeyine etkisi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 17 (3) 167-182
- Enders, C. K., Tofighi, D. (2007). Centering predictor variables in cross-sectional multilevel models: A new look at an old issue. *Psychological Methods*, 12, 121-138.

- Erdem, A. R., Yücel, C., Aslan, H. ve diğ. (2012). (Editör: Ruhi Sarpkaya). *Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Erdem, A. R., (2011). *Sınıf ve Disiplin Kuralları, Sınıf Yönetimi*, (Ed. Ruhi Sarpkaya) Ankara: İhtiyaç Yayıncılık
- Erdoğan, İ. (2002). *Sınıf Yönetimi*. İstanbul: Sistem Yayıncılık
- Evertson, C. M., Emmer, E. T., Worshan, M. E. (2006). *Classroom management for elementary teachers* (7th ed.). New York: Pearson Education.
- Fraenkel, J.R, Wallen, N.E, Hyun, H.H. (2014). *How to Design and Evaluate Research in Education*, McGraw Hill New York.
- Güneş, F. (2007). *Yapılandırmacı Yaklaşımla Sınıf Yönetimi*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım
- Harmer, J (1983). *The Practice of English Language Teaching*, London: Longmanpublications.
- Hooper, D.,Coughlan, J., Mullen, M. (2008). Structural equation modeling: Guidelines for determining model fit. *The Electronic Journal of Business Research Methods*,7(2), 191-205.
- Hu, L., Bentler, P. M. (1999). Cutoffcriteriafor fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal* 6(1), 1-55.
- Jones, V. F., Jones, L. S (2001). *Comprehensive Classroom Management*, Allyn and Bacon
- Jöreskog, K.G., Sörbom, D (1993). Lisrel 8: Structural equation modeling with the SIMPLIS command language. *Lincoln wood*: Scientific Software International, Inc
- Karasar, N. (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kline, R. B. (2005). *Principles and practice of structural equation modeling* (Second Edition) NY: Guilford Publications, Inc.
- Köymen, Ü. (1994). Öğrenme ve ders çalışma stratejileri envanteri: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması, *Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2(1), 19-28
- Liu, O. L., Lee, H. S., Linn, M. C. (2010). An investigation of teacher impact on student inquiry science performance using a hierarchical linear model, *Journal of Research in Science Teaching*, 47(7), 807-819

- McMillan J.H (2015) *Sınıf İçi Değerlendirme*, (Çeviri Editörü Asım Arı), Konya: Eğitim Yayınevi
- Rennie, K.M (1997). Exploratory and Confirmatory Rotation Strategies in Exploratory Factor Analysis, Paper Presented at the Annual Meeting of the Southwest Educational Research Association, January, Austin
- Savran Gencer, A., Cakiroglu, J. (2007). Turkish preservice science teachers' efficacy beliefs regarding science teaching and their beliefs about classroom management, *Teaching and Teacher Education* 23(5) 664-675 .
- Sümer, N. (2000). Yapısal eşitlik modelleri, *Türk Psikoloji Yazıları*, 3(6), 49-74
- Tabachnick, B.G., Fidel, L.S. (2007). *Using Multivariate Statistics*, Boston: Pearson/ Allyn& Bacon, Inc
- Tanhan, F., Şentürk, E (2011) Sınıf içi istenmeyen öğrenci davranışlarına yönelik öğretmen tutumları ölçeğinin geliştirilmesi, *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi* 4 (35), 44-53
- Tatar, E., Tosun, C., Tüysüz, C., İlhan, N., Karakuyu, Y. (2015). Öğrencilerin fen bilimleri derslerindeki başarılarına etki eden faktörlerin belirlenmesine yönelik bir ölçeğin geliştirilmesi, *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 8 (4) 319-340
- Tavşancıl, E. (2010). *Tutumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi*, Ankara: Nobel Yayıncılık
- Tekindal, S. (2009). *Duyuşsal Özelliklerin Ölçülmesi İçin Araç Oluşturma*. Ankara: Pegem Akademi
- Terzi, A. R. (2002). Sınıf Yönetimi Açısından Etkili Öğretmen Davranışları, *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı 155-156
- Tezbaşaran, A. (2008). *Likert Tipi Ölçek Geliştirme Kılavuzu*, Ankara: Türk Psikologlar Derneği Yayınları

Sınıf Yönetimi Dersi Değerlendirme Ölçeği

Değerli Öğretmen Adayları

Bu çalışmada öğretmen adaylarının sınıf yönetimi dersine yönelik tutum ölçeği geliştirilerek, tutumlarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın verileri başka bir yerde başka bir amaçla kullanılmayacaktır. Araştırmanın geçerliği ve güvenilirliği vereceğiniz cevaplara bağlıdır. Çalışmaya katılımınızdan dolayı teşekkür ederim.

Lütfen anket sorularını aşağıdaki değerlere göre cevaplayınız.

1= Hiç Katılmıyorum 2= Kısmen Katılıyorum 3= Orta Derecede Katılıyorum 4= Çoğunlukla Katılıyorum 5= Tamamen Katılıyorum

Cinsiyetiniz: Kadın () Erkek ()

Sınıfınız: 4 () 3 ()

Üniversiteniz.....

Bölümünüz: Sınıf Öğret. () Türkçe Öğret. () Fen Bilgisi Öğret. ()

Sosyal Bilgiler Öğret. () İlköğretim Mat. Öğret () RPD ()

Maddeler	1	2	3	4	5
1.Sınıf yönetimi dersi hayatın gerçekliğini yansıtıyor					
2.Sınıf yönetimi dersinde daha önceki öğrencilik hatıralarım canlanıyor					
3.Bir öğretmen adayı olarak böyle bir dersin varlığı beni rahatlatıyor					
4.Sınıf yönetimi dersi bana öğretmen olacağımı hatırlattı					
5.İstenmeyen öğrenci davranışlarının yönetimi konusunda donanımlı yetiştiğimi düşünüyorum					
6.Bu dersin benim meslek hayatıma olumlu katkı sağlayacağını düşünüyorum					
7.Bu ders sayesinde öğrencilerle daha iyi iletişim kuracağımı düşünüyorum					
8.Zamanın etkili ve verimli kullanmanın önemini bu ders sayesinde fark ettim.					

9.Öğretim yöntem ve tekniklerinin etkili kullanımının önemini bu ders sayesinde fark ettim					
10.Işığın, rengin, kokunun, nemin, gürültünün vb öğrenme öğretme sürecinde ne kadar etkili olduğunu bu ders sayesinde fark ettim					
11.Veli ile iletişimin ne kadar önemli olduğunu bu ders sayesinde fark ettim.					
12.İyi bir öğrenme öğretmenin gerçekleşmesi için sınıf yönetiminin ne kadar etkili olduğunu bu ders sayesinde fark ettim.					
13.Sınıf yönetiminde güncel hayattan örnekler verilmesi beni olumlu etkiliyor					
14.Bu ders sayesinde sınıf içinde ortaya çıkan anlık durumlarda duygusal kontrolü kaybetmemenin önemini farkına vardım.					
15.Bu ders sayesinde sınıf içinde ortaya çıkan durumlara yerinde ve uygun müdahale edebilirim.					
16.Sınıf içi istenmeyen davranışlarla karşılaştığımda doğru zamanda doğru tepki verebilirim					
17.“Ben dilinin” sınıf yönetiminde ne kadar etkili olduğunu bu deste fark ettim.					
18.Öğrenci manipülasyonlarına karşı hazırlıklıyım.					
19.Sosyal kabulün insan yaşamındaki önemini bu ders sayesinde fark ettim.					
20.Kendisini iletişime kapatan öğrencilere ulaşmanın yollarını öğrendim.					
21.Öğretmenliğimde öğrenme öğretme sürecinde etkili sınıf yönetimi sağlayacağımı düşünüyorum.					